

Predikan söndag före pingst 2012, (*Exaudi*) Hjälparen kommer. Joh.15:26-16:4.

Predikant: Bertil Högström.

”Herren skall själv gå före dig. Han skall vara med dig. Han sviker dig inte och överger dig inte. Var inte rädd, tappa inte modet!” Så står det i 5 Mos. 31:8

Redan idag, söndagen före pingst, är temat *Hjälparen kommer*. Och Hjälparen, Parakletos som han kallas i grundtexten, är den helige Ande, sanningens ande som Jesus sänder i sitt ställe och som utgår från Fadern, enligt Joh. 15:26.

Och från det 16:e kapitlet läser jag vers 13 – 15: ”Men när han kommer, sanningens ande, skall han vägleda er med hela sanningen; han skall inte tala av sig själv utan förkunna det han hör och låta er veta vad som kommer att ske. Han skall förhärliga mig, ty av mig skall han ta emot det han låter er veta. Allt vad Fadern har är mitt; därför säger jag att det är av mig han tar emot det han skall låta er veta.”

Här berättar alltså Jesus i sitt stora avskedstal till lärjungarna om det **under** som ska hända på pingstdagen när den helige Ande ges till lärjungarna och deras tidigare fruktan och försagdhet viker för en märklig frimodighet och trosvisshet.

Lärjungarna befann sig i en mellantid, då glädjen över Jesu uppståndelse blandas med osäkerhet och rädsla inför framtiden. Jesus visade sig ibland för några av dem och då var glädjen stor förstås, men annars var tiden präglad av hot och stor osäkerhet.

Avskedstalet omfattar hela fyra kapitel i Johannes evangelium och det utgör en mycket stor del av den undervisning av Jesus som den fjärde evangelisten är ensam om att redovisa.

Johannes´ symbol är en örn, och den är vald för att illustrera hans stora överblickande perspektiv, men också hans skärpa i analysen av vad han sett och hört. Han har ”*örnkoll*” helt enkelt.

Det är framförallt **ett** perspektiv på Jesus som dominerar i hela Johannesevangeliet och det är **inkarnationen**, d.v.s. att Gud blev människa. Det är **undret över alla under**, och från det utgår hela det resonemang som evangelisten har om vem Jesus är och vad som är hans uppdrag. Ett exempel på det här finns med i den andra årgångens text för den här söndagen: ”Jag kom från Fadern och trädde in i världen. Jag lämnar världen igen och går till Fadern.” Men det som kanske är mest känt från Johannes evangelium är hans inledning, den s.k. prologen, där han säger: ”I begynnelsen fanns ordet, och ordet fanns hos Gud, och ordet var Gud.” Och lite senare fortsätter han: ”Och ordet blev människa och bodde bland oss,”

Språkbruket i Johannesevangeliet bygger mycket på kontraster som: lögn – sanning, mörker – ljus, världen - Guds rike.

Även i de tidiga kapitlen i Johannesevangeliet är de långa partierna med undervisning av Jesus dominerande och den handlar genomgående om varifrån han kommit och vilket uppdrag han har, t.ex. samtalet med Nikodemus i det tredje kapitlet, där han sammanfattar detta i det som vi brukar kalla ”den lilla Bibeln:” ”Så älskade Gud världen att han gav den sin ende son, för att de som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv. Ty Gud sände inte sin son till världen för att döma världen utan för att världen skulle räddas genom honom.”

Den förra söndagen var Bönsöndagen och texten ur Lukasevangeliet handlade om hur och varför vi ska be.

Också i sitt avskedstal talar Jesus om bönen, - om bönen i hans namn. Han talar om den som ett löfte som ska infrias när han inte längre är ibland dem. Avskedstalet håller Jesus ju dagen före sin död på korset och löftet om bönhörelse är kopplat till löftet om Hjälparen, den helige Ande. När Jesus gett sitt liv för vår skull och lärjungarna skingrats i sorg och skräck, d.v.s. den tid som han i dagens text profeterar om, då ska Hjälparen komma, sanningens ande, och

påminna dem och oss om att löftet om bödens makt står kvar. ”Be och ni skall få, så att er glädje blir fullkomlig.”

Jesus fortsätter sen på följande sätt:

”Detta har jag sagt er i bilder. Det kommer en tid då jag inte längre skall tala i bilder utan med klara ord låter er veta allt om Fadern.”

Bara några meningar senare sedan han talat om sitt förhållande till Fadern, säger lärjungarna att de nu förstår att Jesus kommer från Gud. Men Jesus avvisar detta snabba trosvittnesbörd och säger att de kommer att skingras snart och lämna honom ensam.

Vad är bilder och vad är klara ord? Jag tror inte att någon som läser och reflekterar över Jesu avskedstal kan känna sig särskilt säker på vad bilderna säger och vad de klara orden egentligen betyder. Bilderna av Faderns hus med de många rummen, av vinstocken med sina grenar och av kvinnans smärta, hon som ska föda, som alla finns i avskedstalet, är varken svårare eller lättare att förstå än de ”klara” orden t.ex. om att Jesus och Fadern är ett och att Hjälparen, den helige Ande utgått från Fadern och sänts till oss av Jesus.

Jesu undervisning sådan den förmedlas av Johannesevangeliet är *tillsynes* klar och sammanhängande, men den förutsätter en begreppsapparat som få av oss egentligen förstår och behärskar.

Ändå är det märkligt hur mycket tröst och hjälp detta evangelium ger den som läser det. Här finns en sammanfattande tolkning av vem Jesus är som i sitt djup och sin skönhet inte har någon motsvarighet.

Och kravet på att förstå och behärska – vad är det om inte förmädet!

Vi får lita på att Gud är större – alltid större – alltid större än allt!

”Var inte oroliga, jag har besekrat världen.”

Vad vi än säger eller tänker om Gud, så är han större!

Det är en tänkvärd sanning, men också den att Hjälparen, den heliga Anden, låter oss få veta så mycket som vi behöver, d.v.s. att Gud älskar oss, är tänkvärd.

En sanning som Jesus uppenbarar och som Anden – Hjälparen – vill vägleda oss med, observera *med* – med hjälp av den sanningen visar Anden hur vi ska leva, - inte hur vi ska komma bort från livet.

Om vår tro **i praktiken** inte når utöver vad förnuftet kan acceptera eller vår räddhåga begränsar oss till, gör vi den liten – försnävar vi och förminskar möjligheterna till förändring. Vi vet ju inte vart Sanningens ande vill föra **oss**.

Hjälparen – Parakletos – styr skeppet – kyrkan, (Peka på predikstolsklädet!)

och vi vet att den lett kristna till utmaningar och segrar under historien, och det finns nya segrar och nya utmaningar i beredskap åt oss! Kyrkokonferensen i Linköping, som avslutas idag, handlar om detta.

Några exempel på utmaningar som jag tror att vår nya kyrka Gemensam framtid har är: att ställa sig i spetsen för dem som insett att vi måste vårda skapelsen.

att motverka alla typer av vi- och dom-tänkande, t.ex. misstänkliggörandet av muslimer eller judar.

att kämpa för att enheten mellan oss kristna blir verklig och synlig för alla i våra kommuner, i vårt land och i världen.

att göra allt vi kan för att människors mentala hälsa ska bli lika viktig att vårda som den kroppsliga.

(Gå ner och stå bredvid predikstolen, använd trådlös mikrofon!)

Tomas Tranströmer skrev följande i dikten ”Från berget”: (Läs dikten!)

Här är kyrkan i symbol av ett skepp, - en rik och inspirerande symbol, tycker jag.

Nästa söndag, Pingstdagen, kommer vi att få höra mer om kyrkan, den har födelsedag då.

Vart är skeppet på väg? Vilka finns ombord? Är det i själva verket en hel armada av större och mindre skepp ända ned till små jollar alla med varsin rorsman? Eller sitter vi alla i samma båt och har Hjälparen som rorsman? Vilka krav ställer Gud på skeppet?

Jag tror det gäller att kyrkans skepp har:

*en ordentlig köl av kunskap,
ett starkt roder av förnuft,
ett rymligt men lätt drivet skrov av lust,
en effektiv rigg av vilja
och segel av tro!*

För att vi tror att den har allt detta vågar vi med Hjälparen vid rodret sätta fulla segel i Guds andes vind!

Amen.

Låt oss nu sjunga psalmen nr 482 ”Våga sätta fulla segel i Guds Andes vind, evighetens vågspel är här!” Medan vi sjunger tar vi upp kollekt till församlingens verksamhet.